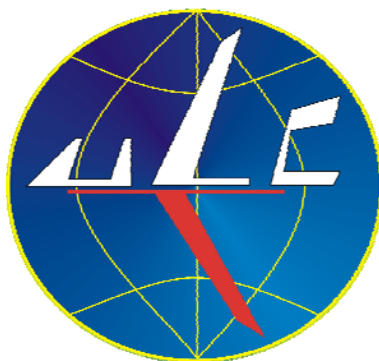

Urząd Lotnictwa Cywilnego

Działalność portów lotniczych na świecie w 2009 roku

Opracowanie:
Jerzy Liwiński
Ośrodek Informacji Naukowej,
Technicznej i Ekonomicznej

W 2009 r. na świecie funkcjonowało 1700 portów lotniczych. Zasadniczym zakresem ich działalności była naziemna obsługa pasażerów i ładunków oraz zabezpieczenie materiałowo-techniczne i nawigacyjne statków powietrznych wykonujących na nich operacje startu i lądowania. Porty lotnicze zlokalizowane są głównie przy aglomeracjach miejskich, ale ze względu na zajmowane duże powierzchnie i uciążliwości związane z hałasem znajdują się zazwyczaj w znacznej odległości od ich centrów. Do oznaczania lotnisk i portów stosuje się kody nadawane przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego - ICAO (International Civil Aviation Organization) i Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych IATA (International Air Transport Association). Kody ICAO są czteroliterowe i mają strukturę regionalną, z czego pierwsza litera oznacza część świata, druga państwo lub region administracyjny, a ostatnie dwie identyfikują dane lotnisko (np. EPWA – Europa, Polska, Warszawa). Kody IATA są trzyliterowe i najczęściej nawiązują do nazwy miasta, które jest obsługiwane przez port (np. FRA – Frankfurt, WAW – Warszawa, RZE - Rzeszów) lub do jego nazwy własnej (np. CDG – Paryż-Charles de Gaulle, JFK–Nowy Jork-John F. Kennedy).

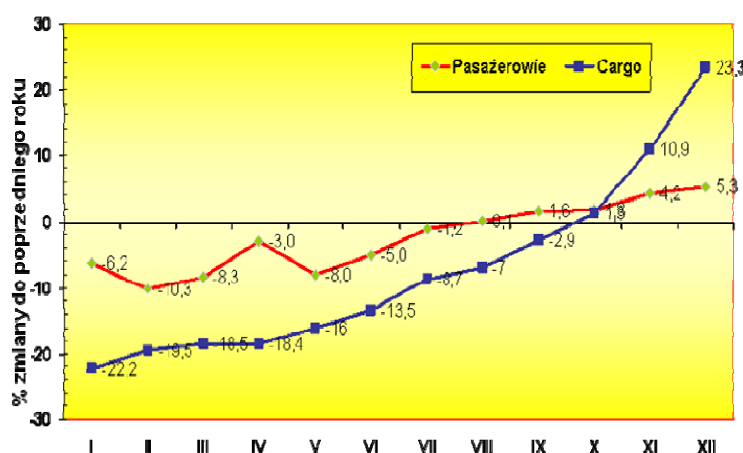
Porty lotnicze na świecie zatrudniają około 5 mln osób, co przedkłada się na relację: tysiąc pracowników na milion obsługowanych pasażerów. Wskaźnik ten jest od kilkadziesiąt lat stały, mimo wielu przemian w wielkości i organizacji rynku transportu lotniczego. Główną organizacją zrzeszającą porty lotnicze jest ACI (*Airport Council International*), należy do niej 575 operatorów zarządzających 1633 lotniskami w 179 krajach. Pozwala to uznawać dane statystyczne organizacji ACI jako reprezentatywne dla całego światowego lotnictwa komunikacyjnego.

Obsługa pasażerów, ładunków i wykonane operacje startów i lądowania w portach lotniczych w 2009 r.

Z opublikowanego wstępnego raportu międzynarodowej organizacji ACI wynika, że w 2009 r. porty lotnicze na świecie obsłużyły 4445 mln pasażerów i 73,2 mln ton ładunków, a samoloty komunikacyjne wykonały 67,3 mln operacji startów i lądowań. Powyższe dane statystyczne uzyskane z portów lotniczych nie pokrywają się z wynikami publikowanymi przez linie lotnicze na świecie. Są one dwukrotnie wyższe, co wynika z faktu, że przewoźnicy ewidencjonują swoje wyniki według rejsów, a porty rejestrują obsługane przewozy osobno dla przylotu i odlotu.

W 2009 r., w stosunku do roku poprzedniego, liczba obsługanych pasażerów zmniejszyła się o 2,7%, tonaż ładunków o 8,2%, a operacje lotnicze zmały o 5,5%. Na osiągnięcie niekorzystnych wyników zasadniczy wpływ miał kryzys gospodarczy na świecie. Z powodu zmniejszenia popytu na przewozy, wielu przewoźników sukcesywnie likwidowało lub zawieszało realizację nierentownych połączeń. Pod względem dynamiki 2009 rok składał się z dwóch etapów: spadku i wzrostu. W ruchu pasażerskim od stycznia do sierpnia 2009 r., w stosunku do takiego samego okresu roku poprzedniego, spadek był na poziomie od -10,3% do -1,2%, ale już od września rozpoczęły się wzrosty, które w grudniu osiągnęły najwyższą wartość 5,3%. Osiągnięty w czwartym kwartale wzrost liczby odprawionych pasażerów tylko częściowo zrównoważył duże spadki ruchu z pierwszej połowy roku. Natomiast w ruchu towarowym największe spadki odnotowano w pierwszej połowie 2009 roku (od -22,2% do -13,5%), w trzecim kwartale wynosiły od -8,7% do -2,9%, a od czwartego kwartału dynamika była już dodatnia, osiągając w grudniu najwyższą wartość – 23,3%.

Procentowa dynamika wzrostu-spadku liczby obsługanych pasażerów i ładunków w portach lotniczych w poszczególnych miesiącach 2009 r.

W 2009 r. w ruchu międzynarodowym odprawiono 1,8 mld pasażerów i 41,7 mln ton ładunków, tj. odpowiednio o 4,2% i 10,1% mniej niż rok wcześniej. Zrealizowana obsługa pasażerów i ładunków stanowi odpowiednio 41% i 57% całości ruchu (krajowego i międzynarodowego). Najwięcej pasażerów w ruchu międzynarodowym obsługiwały porty lotnicze: Londyn-Heathrow (38 mln), Dubaj (31,8 mln), Paryż (27,6 mln), Frankfurt (25,7 mln) i Hong Kong (24,3 mln).

W pięcioletniej perspektywie czasowej liczba odprawionych pasażerów wzrosła o 10% (w 2005 r. – 4015 mln). W wartościach liczbowych największe wzrosty zanotowały porty w Pekinie (z 40 mln do 65,3 mln) i Dubaju (z 24,8 mln do 40,9 mln), a największych

spadków doznały głównie porty amerykańskie: Chicago-O'Hare (z 76 mln do 64,4 mln), Los Angeles, Las Vegas i Phoenix.

W 2009 roku w rankingu największych portów lotniczych nastąpiły pewne zmiany. Największym pasażerskim portem lotniczym pozostaje dalej amerykański Atlanta-Hartsfield (88 mln), na drugie miejsce awansował Londyn-Heathrow (66 mln), a na trzecie Pekin (65,3 mln). Zajmujący dotychczas drugie miejsce port lotniczy Chicago-O'Hare obsłużył „tylko” 64,4 mln (spadek ruchu wyniósł 8,8%), co przesunęło go na miejsce czwarte.

Ranking największych portów lotniczych wg. liczby obsłużonych pasażerów w 2009 r.:

Lp.	Port lotniczy	Kod portu	Liczba pasaż. (w tys.)	Zmiana roczna	Dobowa liczba operacji
Świat					
1	Atlanta – Hartsfield Int., USA	ATL	88032	-2,2 %	2655
2	Londyn – Heathrow, Wlk. Brytania	LHR	66037	-1,5 %	1275
3	Pekin – Capital, Chiny	PEK	65330	16,8%	1335
4	Chicago - O'Hare Int., USA	ORD	64398	-8,8 %	2265
5	Tokio – Haneda, Japonia	HND	61904	-7,2 %	965
6	Paryż - Charles de Gaulle, Francja	CDG	57885	-4,9%	1440
7	Los Angeles – International, USA	LAX	56519	-5,5 %	1490
8	Dallas / Fort Worth – Int., USA	DFW	56030	-1,9 %	1750
9	Frankfurt – International, Niemcy	FRA	50933	-4,7 %	1265
10	Denver – International, USA	DEN	50167	-2,1 %	1660
11	Madryt – Barajas, Hiszpania	MAD	48249	-5,1 %	1190
12	Nowy Jork – JFK, USA	JFK	45912	-3,9 %	1130
13	Hong Kong – Chek Lap Kok, Chiny	HKG	45561	-4,8 %	705
14	Amsterdam – Schiphol, Holandia	AMS	43569	-8,1%	1115
15	Dubai – International, ZEA	DXB	40902	9,2 %	690
16	Bangkok – Suvarnabhumi, Tajlandia	BKK	40500	4,9 %	715
17	Las Vegas – McCarran, USA	LAS	40460	-8,2 %	1400
18	Houston – George Bush, USA	IAH	39993	-4,1 %	1580
19	Phoenix – Sky Harbor, USA	PNX	37825	-5,2 %	1250
20	San Francisco – International, USA	SFO	37366	0,2 %	1040

21	Singapur – Changi, Singapur	SIN	37204	-1,3 %	700
22	Guangzhou, Chiny	CAN	37048	10,8 %	1010
23	Jakarta, Indonezja	CGK	36467	13,3 %	920
24	Charlotte – Douglas, USA	CLT	34578	-0,5 %	1395
25	Miami – International, USA	MIA	33886	-0,5%	960
26	Orlando – International, USA	MCO	33731	-5,4 %	950
27	Rzym – Fiumicino, Włochy	FCO	33723	-4,0%	940
28	Sydney, Australia	SYD	33445	0,4 %	820
29	Newark – Liberty Int., USA	EWR	33401	-5,5 %	1225
30	Monachium – F.J. Strauss, Niemcy	MUC	32681	-5,4 %	1085
Europa					
31	Londyn – Gatwick, Wielka Brytania	LGW	32401	-5,3 %	685
39	Istanbul – Ataturk, Turcja	IST	29854	4,3%	675
42	Barcelona – El Prat, Hiszpania	BCN	27301	-9,6 %	735
46	Paryż – Orly, Francja	ORY	25102	-4,2 %	610
56	Zurich – Unique Zurich, Szwajcaria	ZRH	21879	-0,7 %	625
58	Palma de Majorka, Hiszpania	PMI	21197	-7,1 %	490
62	Dublin – International, Irlandia	DUB	20504	-12,6 %	445
63	Londyn – Stansted, Wielka Brytania	STN	19957	-10,7 %	395
64	Kopenhaga- Kastrup, Dania	CPH	19669	-8,4 %	635
67	Manchester – Int., W. Brytania	MAN	18840	-12,0 %	430
68	Moskwa – Domodedowo, Rosja	DME	18675	-8,7%	485
69	Antalia – International, Turcja	AYT	18404	-2,3 %	300
70	Wiedeń – International, Austria	VIE	18114	-8,3 %	690
71	Oslo – Gardermoen, Norwegia	OSL	18077	-6,6 %	505
72	Dusseldorf – Rhein Ruhr, Niemcy	DUS	17794	-2,0 %	585
75	Milan – Malpensa, Włochy	MLX	17552	-8,7%	485
78	Bruksela – National, Belgia	BRU	16974	-8,1 %	520
82	Ateny – Eleftherios Veni., Grecja	ATH	16214	-1,4 %	505
83	Sztokholm – Arlanda, Szwecja	ARN	16099	-11,4 %	455
87	Moskwa – Szeremetiewo, Rosja	SVO	14765	-3,0 %	455
90	Berlin – Tegel, Niemcy	TXL	14180	-2,1 %	415
95	Lizbona – Portela, Portugalia	LIS	13261	-2,5 %	375
100	Helsinki – Vantaa, Finlandia	HEL	12523	-6,8 %	420

140	Warszawa – Fryderyk Chopin	WAW	8321	-12,2 %	340
....	Kraków – Jan Paweł II	KRK	2680	-8,0 %	90
....	Katowice	KTW	2365	-2,5%	70

Źródło: Raport ACI

Pod względem obsługi ładunków w 2009 r. największymi portami są: Memphis, Hong Kong, Szanghaj, Seul i Anchorage.

Ranking największych portów lotniczych pod względem obsługi ładunków w 2009 r.:

Lp.	Port lotniczy	Kod portu	Tonaż ładunków (tys. ton)	Zmiana roczna
1	Memphis Int., USA	MEM	3697	0,4 %
2	Hong Kong , Chiny	HKG	3385	-7,5 %
3	Shanghaj Pu Dong, Chiny	PVG	2539	-2,3 %
4	Seoul Inchoen, Korea Płd	ICN	2313	-4,6 %
5	Anchorage Int., USA	ANC	1990	-14,9 %
6	Louisville Int., USA	SDF	1949	-1,3 %
7	Dubaj Int., ZEA	DXB	1927	5,6 %
8	Frankfurt, Niemcy	FRA	1888	-10,6 %
9	Tokio Narita, Japonia	NRT	1852	-11,8 %
10	Paryż Ch. de Gaule, Francja	CDG	1818	-10,8 %
11	Singapur Changi, Singapur	SIN	1661	-11,8 %
12	Miami, USA	MIA	1557	-13,8 %
13	Los Angeles Int., USA	LAX	1506	-7,6 %
14	Pekin Capital, Chiny	PEK	1421	4,0 %
15	Taipei Chiang Kai Shek, Tajwan	TPE	1358	-9,0 %
16	Londyn Heathrow, Wielka Brytania	LHR	1349	-9,2 %
17	Amsterdam Schiphol, Holandia	AMS	1315	-17,9 %
18	Chicago O'Hare, USA	ORD	1150	-14,1 %
19	Nowy Jork JFK, USA	JFK	1135	-21,8 %
20	Bangkok Int., Tajlandia	BKK	1045	-10,9 %
21	Guangzhou, Chiny	CAN	955	39,3 %
22	Indianapolis Int., USA	IND	900	-9,0%
23	Tokio Haneda, Japonia	HND	779	-8,3 %
24	Newark Liberty, USA	EWB	768	-13,5 %
25	Luxemburg Int., Luxemburg	LUX	629	-20,2 %
26	Osaka Kansai, Japonia	KIX	609	-28,0 %
27	Shenzhen, Chiny	SZX	606	1,3 %
28	Dallas / Fort Worth Int., USA	DFW	602	-8,6 %

29	Kuala Lumpur, Malezja	KUL	601	-9,7 %
30	Mumbai, Indie	BOM	568	1,6 %
.....	Warszawa Fryderyk Chopin	WAW	50	-8,3 %

Źródło: Raport ACI

Pod względem liczby wykonanych operacji startów i lądowań największymi portami są: Atlanta, Chicago, Dallas/Fort Worth, Denver i Houston.

*Ranking największych portów pod względem liczby wykonanych operacji
startów i lądowania:*

Lp.	Port lotniczy	Kod portu	Ilość operacji (w tys.)	Zmiana roczna
1	Atlanta Hartsfield Int., USA	ATL	970,2	-0,8 %
2	Chicago O'Hare Int., USA	ORD	827,7	-6,1 %
3	Dallas / Fort Worth Int., USA	DFW	638,8	-2,5 %
4	Denver International, USA	DEN	606,0	-2,2 %
5	Houston George Bush, USA	IAH	578,1	-5,8 %
6	Los Angeles Int., USA	LAX	545,2	-12,4 %
7	Paryż Charles de Gaulle, Francja	CDG	525,3	-6,2 %
8	Las Vegas McCarran, USA	LAS	511,1	-11,7%
9	Charlotte Douglas, USA	CLT	509,3	-5,0 %
10	Pekin Capital, Chiny	PEK	488,5	13,6 %
11	Filadelfia International, USA	PHL	472,7	-3,9 %
12	Londyn Heathrow, W. Brytania	LHR	466,4	-2,6 %
13	Frankfurt International, Niemcy	FRA	463,1	-4,7 %
14	Phoenix Sky Harbor, USA	PHX	457,2	-9,0 %
15	Madryt Barajas, Hiszpania	MAD	435,2	-7,4 %
16	Minneapolis International, USA	MSP	432,6	-3,7 %
17	Detroit Wayne Country, USA	DTW	432,6	-6,5 %
18	Nowy Jork JFK, USA	JFK	412,9	-5,2 %
19	Newark Liberty Int., USA	EWR	411,2	-5,2 %
20	Toronto Lester B Pearson, Kanada	YYZ	407,7	-5,3 %
21	Amsterdam Schiphol, Holandia	AMS	406,9	-8,9 %
22	Phoenix Deer Valley, USA	DVT	402,3	6,9 %
23	Monachium F. J. Strauss, Niemcy	MUC	396,8	-8,2 %
24	San Francisco Int., USA	SFO	379,7	-2,1 %
25	Salt Lake City International, USA	SLC	372,3	-4,3 %
26	Nowy Jork La Guardia, USA	LGA	353,2	-6,7 %
27	Miami International, USA	MIA	351,4	-5,7 %
28	Los Angeles, Van Nuys, USA	VNY	351,2	-9,2 %

29	Mexico City International, Meksyk	MEX	348,1	-5,0 %
30	Boston Logan International, USA	BOS	345,3	-7,1 %
....	Warszawa Fryderyk Chopin	WAW	123,2	-10,6%

Źródło: Raport ACI

Z trzydziestu największych portów, pod względem liczby obsługanych pasażerów, czternaście znajduje się na kontynencie amerykańskim, osiem w Azji / Pacyfiku, siedem w Europie i jeden na Bliskim Wschodzie. Natomiast pod względem tonażu ładunków czternaście znajduje się w Azji, dziesięć w Ameryce Północnej, pięć w Europie i jeden na Bliskim Wschodzie. Spośród nich największą dynamikę wzrostu liczby pasażerów odnotowały porty w Pekinie (16,8%), Dżakarcie (13,3%) i Guangzhou (10,8%), a największe spadki nastąpiły w portach: Chicago (-8,8%) i Las Vegas (-8,2%) oraz Amsterdam (-8,1%). Pod względem tonażu obsługanych ładunków najwyższą dynamikę wzrostu miały: chiński Guangzhou – 39,3% i Dubaj – 5,6%, a największych spadków doznały Osaka (-28%), Nowy Jork-JFK (-21,8%) i Luksemburg (-20,2%).

Działalność największych portów świata

Największym pasażerskim portem lotniczym świata jest Atlanta – Hartsfield-Jackson (swoją nazwę zawdzięcza dwóm byłym burmistrzom miasta). Jest on głównym portem przesiadkowym największych amerykańskich linii lotniczych Delta Air Lines, które realizują z niego ponad 40% swoich przewozów. W 2009 roku port obsłużył: 88,0 mln pasażerów, 563,1 tys. ton ładunków, 970, 2 tys. operacji lotniczych. Dominuje na nim ruch krajowy, który w 2009 r. stanowił 90,4%. Linie lotnicze operujące z portu w Atlancie realizują rejsy rozkładowe na 240 kierunkach, z tego 70 w ruchu międzynarodowym do 45 krajów.

Port w Atlancie, pod względem liczby pasażerów i operacji lotniczych jest od kilku lat zdecydowanym światowym liderem (2004 r. – 83,6 mln pas., 2005 – 85,9 mln, 2006 – 84,8 mln, 2007 – 89,4 mln, 2008 – 90,0 mln). Pod względem ruchu towarowego (563,1 tys. ton) zajmował 31. miejsce w świecie i 11. miejsce w USA. Obecnie lotnisko jest w trakcie przebudowy, tak aby w 2015 r. móc obsłużyć nawet 120 milionów pasażerów. Lotnisko w Atlancie posiada pięć równoległych dróg startowych o długości od 2,7 km do 3,6 km (mogą równocześnie lądować 3 samoloty), a wieża kontroli lotów o wysokości 120 m jest najwyższym tego typu obiektem w USA. Lotnisko zatrudnia około 60 tys. osób, a jego całkowita powierzchnia wynosi 1,5 tys. hektarów.

Największym towarowym portem lotniczym świata jest Memphis International Airport. Jest on głównym portem linii lotniczej FedEx, Federal Express, która jest największą firmą zajmującą się spedycją lotniczą (działa w ponad 200 krajach). W 2009 roku port w Memphis obsłużył 3697,2 tys. ton ładunków, 10,3 mln pasażerów i odbyło się 339 tys. operacji lotniczych. Pod względem liczby odprawionych ładunków port ten od prawie dwudziestu lat zdecydowanie przoduje na świecie (2003 r. – 3,4 mln ton, 2005 – 3,6 mln ton, 2007 – 3,8 mln ton, 2008 – 3,7 mln ton). Lotnisko w Memphis posiada cztery drogi startowe o długości od 2,7 km do 3,4 km, a jego całkowita powierzchnia wynosi 1,6 tys. hektarów.

Druga pod względem spedycji lotniczej na świecie linia UPS, United Parcel Service, ma swój główny port w Louisville. Ostatnio kosztem jednego mld dolarów dokonano modernizacji infrastruktury lotniskowej. Rozbudowany terminal towarowy *Worldport* jest w pełni zautomatyzowany i pod względem sortowania przesyłek należy do najbardziej zaawansowanych technologicznie. Obiekt posiada 70 miejsc postojowych na samoloty, możliwości obsługi 416 tys. przesyłek na godzinę, a długość przenośników taśmowych wynosi 250 km. W 2009 roku port obsłużył 1,9 mln ton ładunków. Lotnisko w Louisville posiada trzy drogi startowe o długości od 2,2 km do 3,3 km.

Ranking portów lotniczych wg. regionów świata

W regionie **Ameryki Północnej**, obejmującej USA i Kanadę, funkcjonuje 370 portów lotniczych. W 2009 roku odprawiono w nich 1465 mln pasażerów (32,9% światowej liczby) i 23,4 mln ton ładunków (31,9%). W stosunku 2008 roku liczba pasażerów zmniejszyła się o 5,4%, a tonaż ładunków zmalał o 10,7%. Portami o największym ruchu pasażerskim są: Atlanta (88 mln), Chicago (64,4 mln) i Los Angeles (56,5 mln), natomiast towarowym: Memphis (3,7 mln ton), Anchorage (2,0 mln ton) i Louisville (1,9 mln ton). Realizacja największych na świecie przewozów przełożyła się na potrzebę wykonania przez samoloty dużej ilości operacji startów i lądowań. Ogółem wykonano ich 31,3 mln, z tego najwięcej w Atlancie (970 tys.), Chicago (828 tys.) i Dallas (638 tys.). Należy nadmienić, że w rankingu światowych portów, pod względem liczby wykonanych operacji, sześć pierwszych miejsc zajmują porty amerykańskie, a 21 z nich jest w pierwszej trzydziestce.

Spadek liczby obsługiwanych pasażerów i ładunków w amerykańskich portach lotniczych jest jednym z największych na świecie i był wynikiem stagnacji związanej z ogólnoświatowym kryzysem. Największe spadki odnotowała prawie cała czołówka portów: Chicago

(pasażerowie -6,1% i ładunki -14,1%), Nowy Jork-JFK (-5,2 i -21,8%) i Miami (-5,7% i -13,8%).

W **Europie** w 46 krajach funkcjonuje 400 portów lotniczych, z tego najwięcej we Francji, Hiszpanii, Rosji, Grecji i Wielkiej Brytanii. W podziale ACI do tego regionu zalicza się także wszystkie kraje b. ZSRR, Grenlandię i Turcję. Ogółem w portach europejskich obsłużono 1360 mln pasażerów (30,6% światowej liczby) i 15 mln ton ładunków (20,5%). W stosunku do roku poprzedniego liczba pasażerów zmniejszyła się o 5,5%, a tonaż ładunków zmalał o 11,4%. W polskich portach lotniczych dynamika spadku była jeszcze większa i wyniosła w ruchu pasażerskim -7,7% i towarowym -15%.

W pierwszej dziesiątce największych pasażerskich portów świata znajdują się trzy europejskie: Londyn-LHR, Paryż-CDG i Frankfurt, natomiast w rankingu towarowych dwa: Paryż-CDG i Frankfurt.

Duży ruch zanotowały porty hiszpańskie obsługujące czartery do znanych kurortów wypoczynkowych: Palma de Majorka (21,2 mln), Malaga (11,6 mln), Gran Canaria (9,1 mln) i Alicante (9,1 mln). W porcie lotniczym na Majorce 6,2 mln obsłużonych osób było pasażerami niemieckich linii lotniczych niskokosztowych Air Berlin, specjalizujących się także w czarterach turystycznych.

Port lotniczy w Warszawie, który w 2009 r. obsłużył 8,3 mln osób zajmuje w światowym rankingu 140 miejsce, tj. o 11 miejsc gorzej niż w roku poprzednim. Wynik ten jest konsekwencją bardzo wysokiego spadku liczby pasażerów odnotowanego w 2009 r. (-12,2%). Należy nadmienić, że spośród 150 największych portów na świecie większe spadki zanotowało tylko siedem z nich, z tego jeden port europejski (Dublin -12,6%).

W regionie **Azji** funkcjonuje 410 portów lotniczych. W podziale ACI do tego regionu zalicza się 49 państw, które leżą na kontynencie i wyspach Pacyfiku. Ogółem porty azjatyckie obsłużyły 1080 mln pasażerów (24,3% światowej liczby) i 26 mln ton ładunków (35,5%). Dynamika wzrostu ruchu pasażerskiego wyniosła 3,2%, a tonaż ładunków zmniejszył się o 4,9%.

W pierwszej dziesiątce największych pasażerskich portów świata znajdują się dwa azjatyckie (Pekin i Tokio-HND), a w rankingu towarowych cztery (Hong Kong, Szanghaj, Seul i Tokio-NRT).

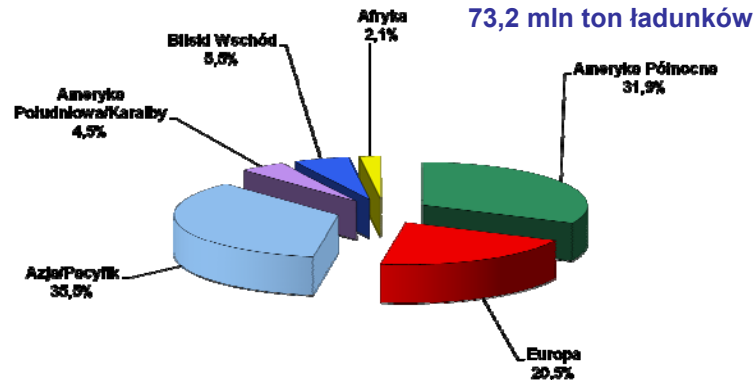
W regionie **Ameryki Południowej** funkcjonuje 250 portów lotniczych. W podziale ACI do tego regionu zalicza Amerykę Południową, Środkową i Karaiby. Ogółem porty tego regionu odprawiły 300 mln pasażerów (6,7% światowej liczby) i 3,3 mln ton ładunków (4,5%). Dynamika wzrostu ruchu pasażerskiego wyniosła 0,8%, a tonaż ładunków był mniejszy o 12,2%.

Największymi portami są: meksykański Mexico City B. Juarez (24,4 mln) oraz brazylijskie: Sao Paulo Guarulhos (22,3 mln), Sao Paulo Congonhas (13,6 mln) i Brasilia (12,6 mln). Największy udział w brazylijskich portach mają dwaj przewoźnicy z tego kraju GOL Transportes Aereas i TAM, którzy realizują 60-90% całego ruchu.

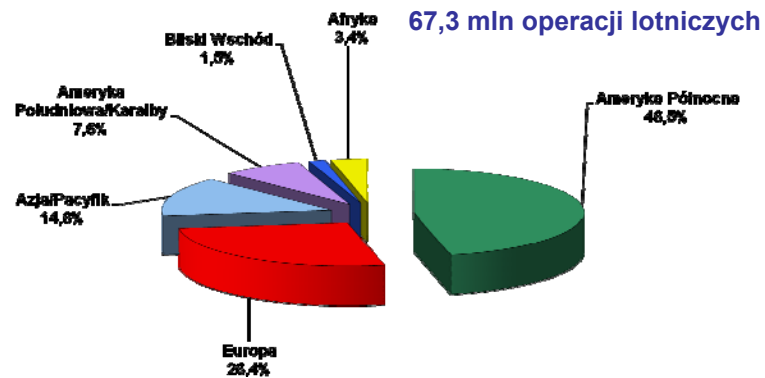
W **Afryce** funkcjonuje 170 portów lotniczych. Odprawiły one 135 mln pasażerów (3,1% światowej liczby) i 1,5 mln ton ładunków (2,1%). W 2009 r., w stosunku do roku poprzedniego, liczba pasażerów zmniejszyła się o 1,8%, a tonaż ładunków zmalał o 10,6%. Wartości te są niewspółmiernie małe w stosunku do obszaru i ludności, która zamieszkuje na tym kontynencie. Największymi są południowoafrykańskie porty Johannesburg (17,6 mln) i Kapsztad (8 mln).

W regionie **Bliskiego Wschodu** funkcjonuje 60 portów lotniczych, w których odprawionych było 105 mln pasażerów (2,4% światowej liczby) i 4,0 mln ton ładunków (5,5%). Porty arabskie, jako jedyne na świecie, osiągnęły dodatnią dynamiką rocznego wzrostu zarówno liczby pasażerów (7,1%) jak i ładunków (3,4%). Największym portem jest Dubaj, który pełni w tym regionie rolę przesiadkowego „hubu” i jest głównym lotniskiem dla największego przewoźnika arabskiego Emirates. Jeszcze pięć lat temu port w Dubaju obsługiwał 24,8 mln pasażerów, a obecnie już 40,9 mln. Stało się to za sprawą corocznej, niespotykanej w innych portach świata, wysokiej dynamiki wzrostu: 2004 r. – 20,2%, 2005 – 15,6%, 2006 – 16,2%, 2007 – 19,3%, 2008 – 9% i 2009 – 9,2%.

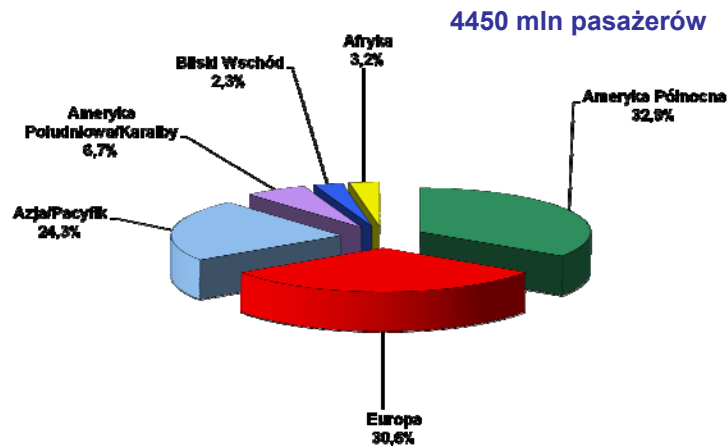
Udział regionów świata w portowej obsłudze ładunków w 2009 r.

Udział regionów świata w portowej obsłudze operacji lotniczych startu i lądowań w 2009 r.

Udział regionów świata w portowej obsłudze pasażerów w 2009 r.

Ranking najlepszych portów wg firmy konsultingowej Skytrax

Brytyjska firma konsultingowa Skytrax opublikowała wyniki rankingu najlepszych portów lotniczych edycji 2009/2010. W specjalnych ankietach wzięło udział 9,8 mln pasażerów linii lotniczych ze 100 krajów, a sondażem objętych było ponad 210 lotnisk. Przedmiotem oceny były wrażenia z 39 świadczonych na nich produktów i usług, w tym: odprawa biletowo-bagażowa, wchodzenie na pokład samolotu, działalność sklepów wolnocłowych, obsługa przylotu, transfery, ochrona i bezpieczeństwa oraz czystość obiektów lotniskowych i itp. Sondaże są prowadzone od 1999 r., a ze względu na przejrzystość procesu oceny oraz stosowanie zasad pełnej niezależności stają się one opiniotwórcze i stanowią cenne źródło informacji.

W 2009 roku wśród 10 najlepszych portów było siedem azjatyckich i trzy europejskie. Najwyżej oceniony został Singapur-Changi, a kolejne miejsca zajęły: Seul-Inchoen, Hong Kong, Monachium, Kuala Lumpur, Zurych, Amsterdam, Pekin, Auckland i Bangkok.

Laureat - singapurski port Changi powstał w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. W ubiegłym roku obsłużył 37,2 mln pasażerów i 1661 tys. ton ładunków, a jego największymi użytkownikami są: Singapore Airlines, Silkair i Tiger Airways. Choć nie jest już nową budowlą, to aby sprostać zmieniającym się potrzebom pasażerów, był przez cały

czas sukcesywnie rozbudowywany i modernizowany. Był już dwukrotnym zwycięzcą tego prestiżowego rankingu (w 2000 r. i 2006 r.).

Wybrano też najlepsze porty w poszczególnych regionach świata. W Europie najlepszym okazał się port lotniczy w Monachium, a w poszczególnych europejskich regionach najwyżej ocenione zostały: w Europie Północnej – Helsinki-Vantaa, Zachodniej – Amsterdam-Schiphol, Południowej – Istambuł-Ataturk i Środkowo-Wschodniej – Moskwa-Domodedovo. W Ameryce Północnej najwyżej oceniony został – kanadyjski Vancouver, w Południowej – Lima, w Środkowej / Karaibach – Panama, w Afryce – południowoafrykański Kapsztad (Cape Town), a na Bliskim Wschodzie – Bahrajn.

Podsumowanie

W 2009 roku w portach lotniczych na świecie obsłużono ponad 4,4 mld pasażerów i 73,2 mln ton ładunków. W stosunku do wyników roku poprzedniego liczba pasażerów zmniejszyła się o 2,7%, a tonaż ładunków o 8,2%. Na spadki w branży lotniczej zasadniczy wpływ miało spowolnienie światowej gospodarki, co jest konsekwencją zaistniałego kryzysu gospodarczego. Pod względem dynamiki 2009 rok składał się z dwóch etapów: spadku i wzrostu. Duże spadki wystąpiły w większości regionów w pierwszym kwartale, a przywrócenie wzrostu nastąpiło w drugiej połowie roku. Największe spadki ruchu zanotowano w Europie i Ameryce Północnej, a najlepsze wyniki zostały osiągnięte na Bliskim Wschodzie i w Azji-Pacyfiku (były konsekwencją wzrostu przewozów wewnętrznych w Chinach i Indiach).

Port lotniczy w Warszawie, który obsłużył 8,3 mln osób zajmuje w światowym rankingu 140 miejsce, tj. o 11 niżej niż w 2008 r. Jest to konsekwencją ubiegłorocznego bardzo wysokiego spadku wynoszącego 12,2%. Należy nadmienić, że spośród 150 największych portów na świecie gorszą dynamikę miało tylko siedem portów, z tego jeden w Europie (irlandzki Dublin -12,6%).

Aktualnie na świecie obserwowane są wyraźne symptomy poprawy sytuacji na rynku transportu lotniczego. Z opublikowanych raportów organizacji ACI wynika, że w pierwszym kwartale 2010 r., w porównaniu takiego samego okresu roku poprzedniego, liczba obsłużonych pasażerów wzrosła o 6,1%, a tonaż ładunków o 24,1%.

Opracowanie:

Jerzy Liwiński – Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej ULC

*** W przypadku korzystania z powyższych informacji,
prosimy o podawanie źródła ich opracowania.**